

καλῶς ἐξεταζόμενον κοινότατον ἐν ἑαυτῷ φαινόμενον. « Ἐκάστην πρωΐαν, λέγει οὗτος, ἀνυψοῦνται ἀπὸ τῆς θαλάσσης, οὐ μακρὰν τῆς παραλίας ἀτμοὶ καὶ νέφη φερόμενα ὑπὸ τῶν συνήθως πνεύοντων νοτίων ἀνέμων κατὰ τῶν ὕψωμάτων τῆς ἀκτῆς, ὅπου μένοσι μετέωρα καὶ τρόπον τινὰ ὑπὸ τῶν βράχων κεκρητημένα. Οἱ ἀτμοὶ οὗτοι ἐπιτωρεῖονται ἄνω τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος δένδρου, καὶ διαλυόμενοι ἐναποθέτουσι τὴν αὐτῶν ὑγρασίαν ἐπὶ τῶν φύλλων αὐτοῦ, ὅπου συμπυκνωμένη μετατρέπεται εἰς ὕδωρ, καὶ οὕτω καταπίπτει ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τὰς ἐπὶ τούτῳ δεξαμενάς, ἀφ' ὅπου ἀντλούμενον ὑπὸ τοῦ διωριτημένου φύλακος διαμοιράζεται εἰς τοὺς κατοίκους τῆς νήτου »

Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν τοῦ Ἁγίου Βράνδωνος νήτον, μόλις περὶ αὐτῆς γίνεται μνηεὶς κατὰ τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα, ὅτε διάφοροι ποντοπόροι περιέπλευσαν πρὸς ἀνακάλυψιν αὐτῆς χωρὶς ὅμως ἠ' ἀνεύρωσι ποτὲ αὐτὴν διὰ συνομολογηθείσης συνθήκης τὴν 4 Ἰουνίου τοῦ 1719 ἔτους μεταξὺ Πορτογαλίας καὶ Ἰσπανίας, ἡ πρώτη ἐπαραχώρει εἰς τὴν δευτέραν τὴν ἄγνωστον ταύτην καὶ μηκέτι ἀνακαλυφθεῖσαν Καναρίον νήτον (*non turbada o encubierta*). Συνεπεία δὲ τῆς παραχωρήσεως ταύτης ἡ Ἰσπανικὴ Κυβέρνησις ἀπέστειλε Πέτρον τινὰ Βέλλον πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτῆς, ὅστις μετὰ περίπλου τινὰ ἀνέφερεν ὅτι προσορμισθεὶς κατὰ τὸ μεσημβρινότερον παράλιον τῆς νήτου ταύτης ἐξῆλθεν εἰς αὐτὴν μετὰ δύο ἐτέρων ἀνδρῶν καὶ προχωρήσας ἐπὶ τινὰ βήματα ἀνεκάλυψε πηγὴν ὕδατος καὶ ἀνθρωπίνων ποδῶν ἵχνη, ἀλλὰ καταληθθεὶς αἴφνης ὑπὸ ἀνεξήγητου τρόμου κατέφυγε δρομαίως εἰς τὸ πλοῖον ἐγκαταλείψας ἐν τῇ ξηρᾷ τοὺς δύο αὐτοῦ συντρόφους· φθάσαντος δὲ μόλις ἐν τῷ πλοίῳ ἐξερράγη τοσοῦτον σφοδρὰ τρικυμία ὥστε ἠνάγκασε τὸ πλοῖον νὰ ἀπομακρυνθῇ τοῦ παραλίου ἵνα μὴ ναυαγήσῃ. « Μάτην πλέον, λέγει, περιέπλεον ἐπὶ ἰκανὸν καιρὸν ζητῶν τὴν νήτον ταύτην ἵνα παραλάβω τοῦλάχιστον τοὺς ἐγκαταλειφθέντας συντρόφους, διότι ἡ νήτος αὕτη οὐδαμοῦ τοῦ πελάγους ὑπῆρχε πλέον ». Καὶ ὅμως μέχρι τῶν μέσων τῆς ληξιάσης ἑκατονταετηρίδος ἐφρόνουσιν γενικῶς καὶ αὐτοὶ οἱ γεωγράφοι, ὅτι τοιαύτη τις νήτος ὑπῆρχε πραγματικῶς, ὅθεν τινὲς μὲν διιτχυρίζοντο ὅτι αὕτη ἦτο ἡ παρὰ Πτολεμαίου Ἀπρόαιτος νήτος καλομένη· ἄλλοι δὲ ὅτι ἐν τῇ νήτῳ ταύτῃ μετέφερον ἐκ Σκωτίας τὸν χριστιανισμὸν κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς ἐκκλησίας ὁ Ἅγιος Βόρδων, καὶ ὡς ἐκ τούτου νήσον τοῦ Ἁγίου Βόρδωνος ἀπεκάλεσαν αὐτὴν. Ἄλλοι δὲ νομίζοντες ὅτι θεωροῦσιν αὐτὴν ἐκ τῶν ὄρεων τῶν λοιπῶν Καναρίων νήσων, τὸ σχῆμα αὐτῆς περιέγραφον καὶ τὴν ἕκτασιν εἰς 20 μιλίων περίμετρον ὄριζον. Καὶ ἄλλοι ἐπὶ τέλους ἐπιστολήθησαν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν χρονικῶν αὐτῆς!!! Ἴδου ποῦ ἡ εὐπιστία ὀδηγεῖ τοὺς ἀνθρώπους!!! Νῦν ὅμως οὐδεὶς τῶν γεωγράφων παραδέχεται πλέον τὴν ὑπαρξιν τοιαύτης νήσου, ἢν καὶ μέχρι τοῦδε πολλοὶ τῶν χωρικῶν κατοίκων

τῶν Καναρίων νήτων βεβαίως ὅτι ἐκ τῆς κορυφῆς τῶν ὄρεων, μάλιστα τῆς νήτου Πάλμας, φαίνεται κολλάκις ἢ οὐ μακρὴν κειμένη ἄγνωστος αὕτη νήσος. . . . Ἄλλὰ τί πιθανῶς βλέπουσι; βλέπουσιν ἴσως ἢ πυκνὰ νέφη ὁμοιάζοντα τρόπον τινὰ μακρυσμένην νήσον, ἡ ὄρη τῆς στερεᾶς παρουσιαζόμενα ἐν τῷ ὀρίζοντι κατ' ἀντανάκλασιν ἢ ἀνφικατοπτρισμόν! Καὶ ἰδοὺ τὸ παράδοξον τοῦτο φαινόμενον καλλίστα καὶ ἀπλῶς ὡταύτως ἐξηγούμενον διὰ δὲ τῶν παραδειγμάτων τούτων καὶ πάλιν ἐπιβαιοῦται ἡ κοινὴ παροιμία « λόγον ἤκουτες, ὄλος ψευτιά δὲν εἶναι ».

I. ΔΕ-ΚΙΓΑΛΛΑΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

— 0 —

HERMÈ PASTOR GRÆCE. — Primum ediderunt et interpretationem veterem latinam ex codicibus emendatam addiderunt Rudolphus Anger et Guilielmus Dindorf, professores Lipsienses. Pars I. quæ textum Grecum continet. Leipzig. Weigel, 1856. In-8° de XXXII et 116 pages. Ἦτοι « ΕΡΜΑΣ ΠΑΤΗΡ ΕΛΛΗΝ. τὸ πρῶτον ἐξέδοντο καὶ ἐρμηνεῖαν ἀρχαίαν λατινικὴν ἐκ κωδίκων ἐπιδιορθωθείσαν προσέθεντο ὁ Ροδόλφος Ἄγγερος καὶ Γουλιέλμος Δινδόρφιος, καθηγηταὶ ἐν Λειψία. Μέρος Α', περιέχον τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον. Ἐν Λειψία, παρὰ Οὐείγελίω, 1856. Εἰς 8ον περιέχον σελίδας ΛΒ' καὶ 116.»

Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ σφυρηλατηθὲν ὑπὸ τοῦ Σιμωνίδου, περὶ οὗ ἐγράφημεν ὀλίγα ἐν τῷ φυλλαδῷ τῆς 15 Φεβρουαρίου ἐν σελ. 577. Τὸ σύγγραμμα τοῦ πατρὸς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας Ἑρμᾶ, γραφὴν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὴν δευτέραν ἑκατονταετηρίδα Μ. Χ., εἶναι βεβαίως ἐκ τῶν περιεργωτέρων μνημείων τοῦ κανονικοῦ δικαίου. Δυστυχῶς ὅμως δὲν περιεπώθη εἰμὴ Λατινικὴ τις μετάφρασις, καὶ αὕτη ἀτελεστάτη καὶ πολλαχῶς σκοτεινὴ, ἐκδοθεῖσα τὸ πρῶτον ἐν Παρισίαις τὸ 1513 ἔτος. Καὶ πατέρες δὲ τινὲς τῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρουσι τεμάχιά τινα τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου. Εἰ ἄρα ἦτο γνήσιον τὸ ὑπὸ τῶν καθηγητῶν Ἀγγέρου καὶ Δινδόρφου ἐκδοθὲν, οὐδεμίᾳ ἀμφισβολίᾳ ὅτι ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία ἤθελε κερδήσει κέρδος μέγα.

Μανθάνομεν συγχρόνως ὅτι ὁ Κ. Δρέσσελ εὑρεν ἐν τινὲ βιβλιοθήκῃ τῆς Ἰταλίας νέαν λατινικὴν μετάφρασιν τοῦ πατρὸς Ἑρμᾶ, οὐσιωδῶς διαφέρουσαν τῆς πρώτης.